

● آیات شریفه ۹۴-۹۶

﴿ تناسب: ﴾

﴿ مقدمه: دلالت آیه ۹۱ بر خودبرتربینی

﴿ مدلول آیات:

﴿ آیه ۹۴: جدال احسن جدید

﴿ آیه ۹۵: عدم آرزوی مرگ

﴿ آیه ۹۶: بیان ریشه عدم آرزو

﴿ تذکر: نسبت سیاق و سباق

﴿ إن كانت لكم...:﴾

﴿ ادعاها:﴾

- ﴿ جاودانه بودن یهود
- ﴿ باطل بودن ادیان غیر یهود
- ﴿ ولی خدا بودن مومن به تورات
- ﴿ یهودی بودن انبیاء علامت قداست ما

﴿ اثر ادعاها: بقره ۸۰، ۱۱۱، ...

﴿ پاسخ قرآن:﴾

- ﴿ التزام به لوازم ادعا
- ﴿ رد ادعاهای بنی اسرائیل

﴿ عندالله خالصه:

﴿ مفهوم عندالله:

﴿ مكانت و قرب معنوی

﴿ در حكم و فرمان خدا

﴿ اقتضای عندالله: ثبات، استقرار و دوام

﴿ خالصه:

﴿ حال برای «الدار الآخرة»

﴿ سالم بودن از رنج و شائبه

﴿ فتمنّوا الموت:﴾

﴿ آرزوی مرگ:﴾

﴿ مذموم:﴾

﴿ نابودی دانستن مرگ: رد معاد

﴿ نابودی ندانستن مرگ: عدم رضا

﴿ ممدوح:﴾

﴿ تظاهر به آرزوی مرگ

﴿ ایمان همراه شوق به مرگ

« نسبت افراد و مرگ:

« فرزند دنیا و علاقمند به آن: مایل به اخلاص
در دنیا و تلذذ

« فرزند آخرت و علاقمند به آن: تلاش برای
تامین ره توشه تقوا

« فرزند رشید آخرت: ساعی در رفع حجاب
نه صرف نجات چون دارد

« باریافته مقام رضا: متقاضی قضای مرضی الهی
و وارسته از حیات و ممات

﴿ احتجاج در قرآن: ﴾

﴿ انواع: ﴾

﴿ علمی محض و ذهنی صرف

﴿ عینی و خارجی

﴿ آیه ۹۴:

﴿ احتجاج علمی و ذهنی

﴿ احتجاج عینی:

﴿ مبالغه

﴿ تحدی

﴿ تحدی:﴾

﴿ مدلول:﴾

- ﴿ تمنی مرگ: غلبه یهود
- ﴿ سلب قدرت تمنی: غلبه حضرت

﴿ انواع:﴾

- ﴿ از ابتدا همیشگی و همگانی
- ﴿ ابتدا خاص و سپس عام و مستمر

﴿ جمع بندی:﴾

- ﴿ دلالت مضمون آیه بر رد استدلال صرف ذهنی
- ﴿ فقدان تضرع و ناله و رد دلالت بر مباحله
- ﴿ وجود ادعا و محاجه دال بر احتمال تحدی

« و لن یتمنّوه: تفاوت با لا یتمنونه:

«لا»: گزاف بزرگ

«لن»: گزاف بزرگتر

« بما قدّمت ایدیهم:

« اسناد به:

«ایدی»: عمده کارها با دست است

«هم»: مبدأ کارها خود انسان است

«ما»: گناهان و اعمال زشت

« و الله علیم بالظالمین:

« عبارات مشابه در آیات هم سنخ

« دلیل تخصیص علم خداوند به ظالمان

﴿ و لتجدنهم:﴾

﴿ تاکیدات: «ل»، «ن»، ماده وجدان

﴿ نسبت حرص و ترس از عقبی:

﴿ اثر حرص در ذنب و ادعای باطل

﴿ اثر حرص در عمل عامل ترس

﴿ ریشه ترس از مرگ:

﴿ توهم عدم و تخیل فنا

﴿ ترس از عذاب پس از مرگ

﴿ تعلق به لذت و عیش دنیوی

﴿ مرگ در قرآن:

﴿ وفات و حیات جدید نه فوت

﴿ امید تنعم ناشی از اطاعت

﴿ لهو و لعب و گذراشمردن دنیا

﴿ حیوه: نکره:﴾

﴿ علامت تحقیر، حیات دنیا ادنی حیات

﴿ بیان قلّت: وابستگی به همین قلیل

﴿ خواست نوع خاصی از حیات: طویل و مدام

﴿ و من الذین...:﴾

﴿ چرایی بدتر بودن یهود: ادعای ایمان به عقبی

﴿ احرص:﴾

﴿ حال فعلی یهود بدتر از حال مشرکان

﴿ حرص مساوی است ولی از اینها اقبیح است

﴿ مصداق مشرکان: مجوس: مردود است

﴿ لَوْ يَعْلَمُ... ﴾

﴿ أَلْف: ﴾

﴿ می خواهند ده قرن بمانند

﴿ دال بر کثرت: طالب عمر به قدر کشش هوس

﴿ نفی دفع عذاب:

﴿ با عمر زیاد

﴿ با برج و بارو

﴿ احدىهم: «هم»: یهود، مشرکان

﴿ بمزحزحه: دور کردن، تدریج در دور کردن

● آیات شریفه ۹۷-۹۸

﴿ تناسب آیات:

﴿ ناظر به بهانه جویی یهود

﴿ محوریت بهانه بنی اسرائیل: رسول وحی

﴿ حرکت از انکار رسول به رسول وحی

﴿ تناقض ادعای یهود در دوستی خدا

﴿ شأن نزول:

﴿ سوالات یهود از حضرت و عدم پذیرش نهایی

﴿ منش یهود: خیانت و آتش افروزی

﴿ درباره اسلام: تشکیک متعدد

﴿ پاسخ: وحدت رسل و ملائک در عین تفضیل

« من کان...:

« جواب «من» شرطیه: محذوف

« عدوّ:

« مفهوم: عبور از حد خویش

« عداوت با خدا:

« انواع:

« اعتقادی و در اصول

« عملی و تمردگونه

« نتیجه: بلا تأثیر در خداوند

﴿ جدال احسن:﴾

﴿ تعارض حب خدا و دشمنی با جبرئیل

﴿ تعارض نفی جبرئیل با تصدیق تورات

﴿ غیرعقلی بودن دشمنی با هدایت

﴿ جبرئیل:﴾

﴿ ریشه: واژه ای غیر عربی

﴿ مفهوم: جبر: نیرو، عبد، جبروت. ایل: اسم الهی

﴿ اسامی: جَبْرَئِیل، جَبْرِیل، جَبْرِیل، جَبْرِئِل

﴿ نزله علی...:﴾

﴿ «ه»: قرآن، جبرئیل

﴿ علی: علامت استعلای نازل کننده

﴿ مدلول: تنزیل مفهوم و لفظ با هم

﴿ هدی و بشری...:﴾

﴿ هدی:

﴿ مفهوم: جلوی هر چیز

﴿ شرط بهره وری: ایمان

﴿ بشری: گزارش موثر در بشره

میکال:

اسامی: میkal، میکائیل، میکائِل

ریشه:

میکا: عبد، ملکوت

ایل: یکی از اسامی الهی

میکال و جبریل بعد ملائک: خاص بعد عام

و میkal: «و»:

به معنای «او»

به معنای «و»

﴿ فان الله...:﴾

﴿ انواع:﴾

﴿ محبت: اولی، ثانوی

﴿ عداوت: ثانوی

﴿ فرمان الهی برای عداوت با شیطان

﴿ وحدت حقیقت میkal و جبریل و ملائک

﴿ وجه ترتیب الله، ملائک، رسل: تلقی

﴿ انتساب دشمنی با ملائک به دشمنی با خدا

﴿ «للكافرين»: اسم ظاهر به جای ضمیر

● آیات شریفه ۹۹-۱۰۱

﴿ تناسب آیات:

﴿ بهانه جدید یهود: وحی قابل فهم نیست

﴿ پاسخ:

﴿ آیه ۹۹:

﴿ وحی روشن و فسق مانع ایمان است

﴿ تتمه دو آیه قبل است

﴿ آیه ۱۰۰: تسلی حضرت(ص) با بیان تاریخ

﴿ آیه ۱۰۱: انکار مختص حضرت(ص) نیست

﴿ و لقد...:﴾

﴿ انزال، نزول، تنزیل: فرود از مکان و مکانت بالا

﴿ آیات بینات:

﴿ آیه: نشانه و علامت و گرنه آیه نیست

﴿ اتصاف آیه به بینه: روشن بودن آیات

﴿ جهات بین بودن: بینونت، تبیین مکتوم

﴿ بیان قرآن: اقامه برهان، مَثَل روشن

﴿ الفاسقون:

﴿ مفهوم لغوی: خروج هسته از خرما

﴿ مفهوم اصطلاحی: خروج زیانبار

﴿ دلالت آیات بینات: وضوح نتیجه کفر

﴿ او کَلَّمَا...:﴾

﴿ عهد:﴾

﴿ انواع عهد:﴾

﴿ انسان با خداوند

﴿ انسان با انسان

﴿ خداوند با انسان

﴿ استثناء:﴾

﴿ خیانت طرف مقابل

﴿ هشدار: کفار اهل وفا نیستند

﴿ هشدار: پیشگیری از نقض عهد

﴿ نبذه فریق...:﴾

- ﴿ مفهوم نبذ: افکندن با بی اعتنایی و عدم اهتمام
- ﴿ نبذ عهد: کنایه از نقض و عدم عمل با بی اعتنایی
- ﴿ ذکر نبذ کتاب بعد نبذ عهد: ذکر خاص بعد از عام
- ﴿ سنت یهود: عهدشکنی یهود هم عرض مشرکین
- ﴿ سرانجام نبذ: گرفتاری در قیامت و نبذ اعمال
- ﴿ فریق: انواع یهود:
- ﴿ مومنین واقعی به تورات
- ﴿ کافرین واقعی به تورات و ناقضین عهد
- ﴿ اکثریت جاهل در حکم ناقض و نابذ
- ﴿ عالمان منافق متجاهل متظاهر به تمسک به تورات

﴿ مَصْدَقٌ لِّمَا مَعَهُمْ...: ﴿ مَصْدَقٌ:

﴿ قرآن کریم

﴿ حضرت(ص)

﴿ اشتراک قرآن و حضرت(ص):

﴿ از جانب خدایند

﴿ دارای عصمتند

﴿ مَصْدَقٌ رسول و کتاب قبل

﴿ فریق: مصداق علمای یهود هستند

﴿ اوتوا الكتاب:﴾

﴿ مصداق اوتوا الكتاب:

﴿ علمای یهود: اصح
﴿ علمای یهود و نصاری

﴿ مصداق کتاب:

﴿ تورات: اصح از باب تسلی حضرت(ص)
﴿ تورات و انجیل
﴿ قرآن

﴿ کتاب الله: اضافه کتاب به الله:

﴿ تعظیم و تشریف
﴿ قبح شدید انکار

﴿ وراء ظهورهم:

﴿ کنایه از نسیان و ...

﴿ انواع برخورد تحقیرآمیز:

﴿ تولیه وجه

﴿ اعراض

﴿ نَبَذَ

﴿ وراء: جمع با ظَهر: تحقیر تام

● آیات شریفه ۱۰۲-۱۰۳

﴿ تناسب آیات:

﴿ ادامه وصف بنی اسرائیل: توسل به سحر

﴿ نسبت سحر به انبیاء و ملائک الهی

﴿ اعجاب آیه: احتمالات معنایی:

﴿ $1/260/000$ احتمال

﴿ $11/484/205/770/240$ احتمال

﴿ وَاتَّبِعُوا:

﴿ عطف بر «نبذ» آیه قبل

﴿ فاعل:

﴿ یهودیان همه اعصار

﴿ یهود عصر حضرت سلیمان(ع)

﴿ یهود عصر حضرت(ص): اولی

﴿ اشکال: اتباع شیطان از قبل بود

﴿ پاسخ:

﴿ دلیل توسل به سحر قبل حضرت نیست

﴿ شاید اتباع قبل به این شدت نباشد

« ما تتلوا...»

« تتلوا: از تلاوت: با یا بدون علی: قرائت دارای تبعیت

« ابتلای انبیا به شیاطین:

« تلاوت و تدریس متون سحر

« تعلیم مضامین و کیفیت سحر

« استعمال سحر در انحلال خانواده

« ادعای هماهنگی و همکاری با انبیا

« عملکرد انبیا: دفع شیاطین، تعلیم معارف الهی

« مصداق شیاطین: جن، انس، جن و انس

﴿ «علی»:

﴿ احتمالات:

﴿ «علی» به معنای اصلی:

﴿ «اهل» در تقدیر

﴿ تتلوا: تقوّل

﴿ «فی»

﴿ احتمال اولی:

﴿ «فی»: تقدیر خلاف اصل، عدم تلاوت بر ملک

﴿ «علی»:

﴿ معنای اصلی تلاوت و «علی»

﴿ بلاشکال بودن تقدیر با وجود قرینه

﴿ «فی» هم «عهد» را در تقدیر دارد

﴿ تقوّل هم تتلوا را از معنایش خارج می کند

« ما کفر...:

- « دلیل تبری حضرت از کفر: عدم سحر
- « تهمت به حضرت: کفر عملی با استخدام سحر
- « مدلول: تنزیه از سحر که تهمت‌ش را می زدند
- « نتیجه آیه: حرمت سحر که سبب کفر است

« لکن الشیاطین...:

- « مدلول: کفر عملی نه اعتقادی
- « کدام کفر؟:
- « جعل سحر، تدوین کتاب و استناد به حضرت
- « تعلیم و آموزش سحر
- « استخدام و به کارگیری سحر
- « مجموع سه عمل پیش گفته: اولی

﴿ يَعْلَمُونَ النَّاسَ:

﴿ مضارع: استمرار سحر

﴿ يَعْلَمُونَ: تفسیر:

﴿ اتَّبِعُوا

﴿ كفروا: اولی

﴿ بازگشت به قریب

﴿ عدم آموزش سحر

﴿ السحر:﴾

﴿ مفهوم:﴾

﴿ سَحَر: عضوی از اعضاء: شش

﴿ سَحَرَ: وقتی از اوقات: نزدیک صبح

﴿ سَحِر:﴾

﴿ واحد: انصراف چشم و قلب از واقع

﴿ متنوع:﴾

﴿ نیرنگ و خیال فاقد حقیقت: شعبده

﴿ جلب یاری جن با کار مقرب: مدلول آیه

﴿ تغییر و تبدیل صورت اشیاء به هم: توهم

﴿ پیشینه سحر: حداقل از زمان حضرت نوح(ع) ﴾

﴿ سحر در تکوین: ﴾

﴿ شمول قانون علت برآن ﴾

﴿ انواع خارق عادت: ﴾

﴿ غیر محسوس دارای علت محسوس ﴾

﴿ غیر محسوس سریع با علت محسوس ﴾

﴿ غیر مادی و غیر محسوس: مدلول آیه ﴾

﴿ سحر در تشریع: کفر و حرام و بدتر از شرب خمر ﴾

﴿ تقسیمات سحر:

﴿ متصلب و سخت، ظریف و نرم

﴿ فریب فاقد حقیقت، فریب واقعی

﴿ استفاده از سحر در مبارزه با قرآن: سنت گذشتگان

﴿ بطلان و بی ثمری سحر

﴿ فرق سحر و اعجاز:

﴿ از باب شعاع وجودی، صحت، حیطة، واقعیت، قدرت

﴿ از باب تاثیر واقعی در عالم خارج

﴿ از باب ماهیت، قابلیت تعلیم، انتقال

﴿ و ما انزل...:﴾

﴿ «و»: عطف «ما» بر «سحر»، «ما تتلوا»، «ملک سلیمان»

﴿ «م»: موصوله

﴿ ابهامات آیه:

﴿ ابهام در مبدأ فاعلی

﴿ ابهام در مبدأ قابلی

﴿ تعارض «انما نحن فتنه» با «فلا تکفر»

﴿ حصر کار در فتنه

﴿ بابل:﴾

﴿ ریشه لغوی:﴾

﴿ عبری: باب ایل

﴿ کلدانی: باب ایلو

﴿ تاسیس: ۲۰۱۵ قبل میلاد

﴿ جایگاه: شهر مهم مشرق زمین

﴿ مکان: ۱۶۰ کیلومتری جنوب بغداد

﴿ احتمالات: کوفه، مغرب، دماوند

﴿ هاروت و ماروت:﴾

﴿ ریشه لغوی:﴾

﴿ هاروت: هرویات: وصول، سلامت و ...

﴿ ماروت: آرمتی: صبر، تواضع، محبت و ...

﴿ احتمالات:﴾

﴿ دو فرشته تنزل یافته مذنب

﴿ دو انسان دغل فرشته نما

﴿ دو انسان صالح فرشته صفت

﴿ دو فرشته بدون تحول: صحیح

﴿ فتنه:﴾

﴿ مفهوم: امتحان و ابتلاء

﴿ مفاهیم نزدیک:

﴿ امتحان: جدیت در عمل برای نتیجه

﴿ ابتلاء: کاربرد در تحول و انقلاب

﴿ اختبار: کاربرد در تحصیل اطلاع دقیق

﴿ افتنان: جایی که اضطراب و اختلال هست

﴿ تذکر به معلمان علوم غریبه:

﴿ توجه به بعد اخلاقی متعلمان سحر و...

﴿ توجه به نقش نیت در حکم فقهی سحر و...

﴿ اتقوا الدنيا فوالذی نفسی بیده انها اسحر من هاروت و ماروت

﴿ فیتعلمون... ﴾

﴿ منهم: «هما»:

﴿ هاروت و ماروت

﴿ سحر و «انزل علی الملکین»

﴿ فتنه و کفر(فلا تکفر)

﴿ یفرقون...﴾

﴿ نسبت زوجین و کارکرد خانواده: سکینه

﴿ پایه های خانواده: مودت و رحمت

﴿ اثر سحر: تفریق و مراتب پایین تر

﴿ چرایی اشاره به خانواده: محور جامعه

﴿ ما هم بضارّین...:﴾

﴿ نوع اذن: تکوینی نه تشریعی

﴿ چرایی نیاز به اذن:

﴿ معلول ممکن، علت ممکن: محال

﴿ معلول ممکن، علت واجب: صحیح

﴿ اثر عدم فهم نوع اذن: توجیه گناه

﴿ موید: حسنه از خدا، سیئه از ما

﴿ مدلول:

﴿ پذیرش اثر تکوینی سحر

﴿ عدم استقلال ذاتی سحر

﴿ و لقد... ﴾

﴿ علموا: علم به محرومیت. ریشه:

﴿ دنیاطلبی و گرایش به منافع خیالی
﴿ عناد و لجاج با اسلام و حضرت(ص)

﴿ مفهوم خلاق: از ریشه خلق: نصیب و بهره

﴿ نفی خلاق: نسبت به بهشت نه جهنم

﴿ تاکیدات مکرر: «ل»:

﴿ لَمَنْ

﴿ لَبِئْسَ

﴿ لَمَثُوبَهُ

﴿ لبئس ما...:﴾

- ﴿ مصادیق معامله زیانبار در قرآن
- ﴿ لبئس: چرایی زیانبار بودن
- ﴿ چگونگی فروش در عین عدم مالکیت
- ﴿ جمع «لقد علموا» با «لو كانوا يعلمون»

﴿ لمثوبه:﴾

- ﴿ مفهوم: از ثوب: رجوع
- ﴿ بازگشت عمل به صورت باطنی آن
- ﴿ عظمت: نکره بودن مثوبه، تنوین تفخیم
- ﴿ نمونه مثوبه الهی: نعمت های بهشتی

● آیه شریفه ۱۰۴

﴿ تناسب آیه:

﴿ ناصحیح: شروع مبارزه با اوهام یهود

﴿ صحیح: ادامه خباثت یهود: جسارت به حضرت(ص)

﴿ یا ایها الذین...:

﴿ خطابات قرآن:

﴿ شخصی: خطاب به انبیاء، سایرین

﴿ عمومی و جهانی

﴿ اهل توحید

﴿ مومنین

«الذین امنوا»:

«ترتیب در سوره بقره: عمومی، اهل توحید، مومنین

«اولین خطاب به مومنین: همین آیه

«تکرار عبارت در قرآن: حدود ۹۰ بار

«زمان نزول خطاب: تثبیت نسبی اسلام

«اختصاص خطاب به مسلمانان

«دایره خطاب:

«الذین امنوا: تعظیم اولین مسلمانان

«المومنون: خطاب به مسلمانان همه اعصار

«روایت: ما انزل الله آیه فیها یاایها الذین امنوا اآا وعلی راسها وامیرها

﴿ راعنا:﴾

﴿ مفهوم:﴾

- ﴿ از «رعی»: مهلت دادن
- ﴿ أَرَعْنَا سَمْعَكَ: از ما بشنو تا از تو بشنویم
- ﴿ قرائت راعونا: جمع به واسطه تکریم
- ﴿ از رعونت: حماقت: حَمَقْنَا
- ﴿ اصل آن: راعن به اضافه «ا» ندا
- ﴿ عبری: اصل آن: راعینو: محتوی سبّ
- ﴿ عبری: راع: شرور و فاسد: شرورنا، فاسدنا
- ﴿ عربی: امر باب مفاعله: مراقبت و سرپرستی مستمر

﴿ انواع هتک:

﴿ با قصد توهین

﴿ بدون قصد توهین

﴿ مقصود مسلمین: درخواست تأنی

﴿ عمومیت رهنمود:

﴿ توجه سعد بن معاذ

﴿ پیش نویس قانون اساسی

﴿ قمه زنی

﴿ قولوا انظرنا:

﴿ قولوا:

﴿ رعایت ادب تکلم

﴿ بیان فضیلت افراد مراعی

﴿ انظرنا:

﴿ نظر: نگاه با دقت در موضوع مادی یا معنوی

﴿ مدلول: طلب هدایت، طلب مهلت

﴿ للکافرین....:

﴿ کفر اعتقادی: یهودیان

﴿ کفر اعتقادی و عملی: یهودیان و مسلمانان

● آیه شریفه ۱۰۵

﴿ تناسب: ﴾

﴿ بیان یکی دیگر از صفات یهود

﴿ آغاز تبیین اوهام:

﴿ خودبرتر پنداری یهود

﴿ تلقی مشرکان از ملاک خیر

﴿ اختصاص یا اولویت یهود:

﴿ سیاق آیات

﴿ نسبت آیه با آیه ۴۷

﴿ یود الذین...:﴾

﴿ یودّ: از «ودّ»: دوست داشتن همراه تمنی

﴿ هشدار:

﴿ اقسام کفار

﴿ شرخواهی برای مسلمین

﴿ تمایل به ضلالت مسلمین:

﴿ خواسته: کفر و نه فسق مسلمین

﴿ فراوانی: اکثر اهل کتاب

﴿ ریشه: حسد نسبت به مسلمین

﴿ هدف: جلوگیری از علوّ مسلمین

﴿ عملکرد: توجه بیشتر به مشرکان

﴿ نتیجه: ضرورت عدم دوستی با ایشان

﴿ گرفتاری کفار: غفلت از توحید

﴿ لا المشرکین: تکرار لا، مدلول آن

﴿ ان ینزل... ﴾

﴿ ینزل: چرایی تنزیل نه انزال

﴿ من خیر: تنوین تقلیل

﴿ من ربکم: تاکید بر ربوبیت

﴿ واللّٰهُ يَخْتَصُّ... ﴾

﴿ اقسام رحمت الهی: ﴾

- ﴿ رحمانیه: مطلق، فراگیر، بدون مقابل
- ﴿ رحیمیه: مقید، محدود، مقابل غضب

﴿ ویژگی رحمت خاص: ﴾

- ﴿ ولایت: برای ناتوان از انجام هر کاری
- ﴿ نصرت: کمک به فرد محتاج امداد

﴿ نمونه رحمت خاص: حکمت الهی

﴿ آیه مؤید: آل عمران ۴-۷۳:

- ﴿ رحمت تابع علم و حکمت
- ﴿ نمونه رحمت برای غیر صالح

﴿ واللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ... ﴾

﴿ تاکیدات:

﴿ تکرار «اللّٰهُ»

﴿ «ذو»: بالاتر از صاحب است

﴿ مصداق فضل عظیم: نبوت

﴿ مدلول:

﴿ ملاک برخورداری: فضیلت

﴿ عدم تاثیر حسد حاسدان

● آیات شریفه ۱۰۶-۱۰۷

﴿ تناسب: ﴾

﴿ ارتباط با آیه قبل: نسخ مصداق خیر

﴿ مدلول: تبلیغ یهود: پاسخ:

﴿ تغییر به مثل یا بهتر

﴿ احکام تابع مصالح واقعی

﴿ تکمله:

﴿ نسبت آیات ۱۰۱-۱۰۲ سوره نحل با این آیه

﴿ متعلق آیات ۱۰۱-۱۰۲ سوره نحل

« ما نسخ:

« مفهوم نسخ: ازاله (حقیقی)، ازاله و تبدیل (مجازی)

« شبهه یهود در نسخ:

« محدودیت خداوند: محال

« عدم صداقت حضرت (ص): ممکن

« ریشه ستیز یهود با نسخ: تفویض:

« در مقابل جبر

« در مقابل ربوبیت

« نسخ در تکوین:

« مخالفین: در تکوین بداء داریم

« مشهور: داریم

« نسخ در تشریع:

« امکان وقوع:

« عدم امکان عقلی و سمعی

« امکان عقلی، عدم امکان سمعی

« امکان عقلی و سمعی

« چرایی:

« فطرت: اصل ثابت لایتغیر

« اصل دین: هماهنگ با فطرت

« شریعت:

« پاسخگوی نیاز جوامع متحول

« توالی تا نیل به کمال

انواع:

الف:

- زمان دار بودن حکم قبلی
- زمان دار نبودن حکم قبلی

ب:

- از بیرون: شریعتی نسبت به شریعت دیگر
- از درون: احکام یک شریعت نسبت به هم

ج:

- نسخ حکم قبلی به صرف ورود حکم جدید
- زوال حکم قبلی قبل از حکم جدید با اعلام

﹀ ماهیت:

- ﹀ ناصحیح: تبدیل حکم لازم العمل به حکم دیگر
- ﹀ صحیح: ازاله حکم شرعی سابق

﹀ راه شناخت نسخ:

- ﹀ لفظ: تصریح بیانی
- ﹀ برداشت از تأخر تاریخی
- ﹀ وجود شاهد خارجی

﴿ متعلق نسخ: ﴾

- ﴿ اصل اسلام: روح همه شرایع الهی: نسخ نیست
- ﴿ شرایع: درمدار تغییر: عدم نسخ جز با تفسیر موسع
- ﴿ احکام و آیات شریعت: نسخ است

﴿ اشکال: چرایی وجود نسخ در قرآن فاقد اختلاف تباینی؟

﴿ پاسخ: عدم وجود شرط وقوع تباین: وحدت زمان و ...

﴿ اهمیت علم به ناسخ و منسوخ

﴿ آیه:﴾

﴿ مدلول: نشانه حق:﴾

- ﴿ فرازهای جداشده قرآن
- ﴿ معجزات الهی
- ﴿ دلایل خداشناسی، معاد و ...
- ﴿ اشیاء چشمگیر

﴿ تقسیمات آیات:﴾

- ﴿ دارای شدت و ضعف
- ﴿ دارای جهت یا جهات

﴿ مصداق آیه در قرآن

﴿ گستره آیه: تکوینی و تشریعی

﴿ نُسَيْهَا: ﴾

﴿ مفهوم: نسی (به فراموشی سپردن)، نسیء (به تأخیر انداختن)

﴿ تفاوت با نسخ:

﴿ نسخ: ازاله شی خارجی

﴿ انساء:

﴿ نسی: ازاله موضوع علمی و ذهنی

﴿ نسیء: به تأخیر انداختن شی خارجی

﴿ وقوع نسیان:

﴿ الهی: محال ذاتی

﴿ نبوی: محال وقوعی:

﴿ دلیل کلامی

﴿ دلیل فلسفی

﴿ دلیل قرآنی

﴿ آیات موهم نسیان رسل:﴾

﴿ انعام ۶۸: پاسخ:﴾

- ﴿ «إِمْآ» شرطیه: عدم دلالت بر فعلیت
- ﴿ عدم امکان حضور حضرت در این محافل
- ﴿ مخالفت با عدم سلطه شیطان بر مخلصین
- ﴿ حکم شرکت در این محافل: کفر و نفاق

﴿ یوسف ۴۲: پاسخ:﴾

- ﴿ بازگشت رب به پادشاه نه خداوند
- ﴿ رب سوم پادشاه است و نافی تهمت
- ﴿ عدم منافات تظلم خواهی با توحید
- ﴿ مخالفت با عدم سلطه شیطان بر مخلصین
- ﴿ دلالت آیه ۴۵ یوسف «وادّکر»

﴿ كهف ۶۱-۶۲:﴾

﴿ انتساب نسیان به همراه حضرت (یوشع)

﴿ احتمالات همراه:

﴿ نبی نیست

﴿ در آن زمان نبی نیست

﴿ نبی هست: عدم اشکال نسیان در عرفیات

﴿ كهف ۷۳:﴾

﴿ حضرت موسی (ع) مأمور به ظاهر

﴿ حضرت خضر (ع) مأمور به باطن (عبارت حضرت)

﴿ بخیر منها...:﴾

﴿ مرجع خیر و مثل: نسخ و انشاء

﴿ حالات محتمل:

﴿ خیریت

﴿ مثلثیت

﴿ جمع خیریت و مثلثیت

﴿ مدلول:

﴿ خیر: لزوما تسهیل ظاهری نیست

﴿ مثل: تمثیل مساوی تشابه نیست

﴿ أَلَمْ تَعْلَمْ...:﴾

﴿ شبهه علم:﴾

﴿ تقرير: تغيير قبله: افترا به خداوند

﴿ پاسخ:

﴿ خاصیت احکام

﴿ موبد قرآنی: نحل ۱۰۱

﴿ شبهه قدرت:﴾

﴿ تقرير: حد قدرت؟

﴿ پاسخ:

﴿ قادر: عدم محدودیت

﴿ مقدور: عدم امتناع

﴿ الذی له...: ﴾

﴿ مُلک: ﴾

﴿ نه مالک نه مَلک

﴿ مالک غیر مَلک

﴿ هم مالک هم مَلک

﴿ من دون الله: ﴾

﴿ تأکید با اسم ظاهر

﴿ استقلال از جمله قبل

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب
العالمين